



## ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ДО  
Г-Н ГЪЛЪБ ДОНЕВ  
СЛУЖЕБЕН МИНИСТЪР –  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА  
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО  
Г-Н РОСЕН ХРИСТОВ  
СЛУЖЕБЕН МИНИСТЪР НА  
ЕНЕРГЕТИКАТА**

**ДО  
Г-Н ХРИСТО АЛЕКСИЕВ  
СЛУЖЕБЕН ЗАМЕСТИК  
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО  
ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПОЛИТИКИ И  
СЛУЖЕБЕН МИНИСТЪР НА  
ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА**

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДОНЕВ,  
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ХРИСТОВ,  
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АЛЕКСИЕВ,**

В продължение на няколко дни от Кризисния щаб по енергетика и от Министерство на енергетиката бяха направени противоречиви изявления във връзка с прилагането на нов вид тарифи (според количеството консумирана електроенергия). Съответно изпратих становища до Вас, че това не е работещ механизъм за намаляване на цената за домакинствата, тъй като:

- не става ясно как е определен посоченият праг от 300 киловатчаса на месец, впоследствие 300/800 киловатчаса на месец според сезона;
- не са извършени необходимите изчисления, които да показват какъв е приблизителният месечен разход на електроенергия за домакинствата, особено за тези, които ползват електричество за отопление;
- подходът с разделянето на тарифите според потреблението не отчита важни фактори, каквито са броят на лицата от домакинството и техните доходи и пр.

Предвид това смятам, че окончателното решение да не се прилагат различни тарифи при консумацията на електроенергия в момента е най-разумно.

Вашите предложения обаче, ми дадоха повод да поставя пред Вас въпроса за либерализацията на пазара на дребно на електрическата енергия за домакинствата.



## ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Съгласно Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, реформата включва определяне на критерии за идентифициране на енергийно бедните. През годините омбудсманът е отправял многобройни препоръки за това към компетентните органи, но без резултат.

В Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България е заложен също постепенен и поэтапен преход към либерализиран пазар на електроенергия за битовите клиенти в периода 2023 г. - 2025 г.

Като отчитам, че са поети ангажменти към Европейската комисия, обръщам внимание, че условията в страната ни и на международния пазар в момента не кореспондират с тях.

Категорично е становището ми, че предвидената реформа следва да се извърши плавно и в съответствие с платежоспособността на населението.

Като цяло в сектора у нас се наблюдава нестабилност на цените, а на свободния пазар на електроенергия както в България, така и в ЕС се генерират свръхпечалби, за които на политическо равнище се търсят нови регулаторни инструменти под формата на нови данъци за производителите и различни видове временни компенсации за потребителите.

Налице е остра необходимост от далновидни решения, решения в интерес на българските граждани.

Становището ми относно либерализацията на пазара на дребно на електроенергията за битовите клиенти в България е, че сроковете следва да се предоговорят, тъй като крайната дата 31.12.2025 г. е нереалистична. Голяма част от българските домакинства не са подготвени за цените на тока на свободния пазар, и тук нямам предвид само енергийно бедните. В момента ако либерализацията беше факт, сметките за ток на домакинствата щяха да бъдат в пъти по-високи и на фона на доходите в България биха били непосилни за плащане.

Ето защо смятам, че социалната и енергийната политика трябва да отчитат общи фактори, така че да позволяват провеждането на трудни реформи, каквато е либерализацията на пазара на електроенергия.

Още веднъж апелирам към Вас за отговорна позиция и очаквам становището Ви относно изложеното.

С уважение,

**ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА,  
ОМБУДСМАН НА  
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**